

STUDIU

STANDARDELE ETICE

PREVĂZUTE DE CODURILE DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGICE ALE ADMINISTRATORILOR AUTORIZAȚI

Autor: Casian Tamara, avocat

Beneficiar: Ministerul Justiției al Republicii Moldova
*Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției
pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova
nr. 6 din 16 februarie 2012 (pct. 3.2.7.1)*

Chișinău
2014

CONȚINUT

CAPITOLUL I. Obiectivele Codurilor de etică și deontologie ale administratorilor autorizați

- 1.1. Preambul
- 1.2. Definiții
- 1.3. Obiective

CAPITOLUL II. Misiunea administratorului autorizat.

CAPITOLUL III. Standarde etice prevăzute de Codurile de etica și deontologie ale reprezentanților profesiilor conexe.

CAPITOLUL IV. Standardele etice stabilite în Codurile de etică și deontologie ale administratorilor autorizați din diferite state.

4.1. Standarde etice prevăzute de Codul de etică și deontologie a practicienilor în insolvență din România.

4.2. Standarde etice prevăzute de Codul de etică și deontologie a administratorilor de arbitraj din Federația Rusă.

4.3. Standarde etice prevăzute de Codul de etică și deontologie a administratorilor insolvabilității din Germania.

4.4. Standarde etice prevăzute de Codul de etică și deontologie a administratorilor de faliment din Canada.

4.5. Standarde etice prevăzute de Codul de etică și deontologie a administratorilor insolvabilității din Ucraina.

4.6. Standarde etice prevăzute de Codurile de etică și deontologie a administratorilor de faliment din America.

4.7. Standarde etice prevăzute de Codurile de etică și deontologie a administratorilor de faliment din Estonia.

4.8. Standarde etice prevăzute de Codurile de etică și deontologie a administratorilor de faliment din Lituania.

CAPITOLUL V . Dispoziții generale

- 5.1. Concluzii și recomandări
- 5.2. Izvoare utilizate

CAPITOLUL I.

Obiectivele Codului de etică și deontologie al administratorilor autorizați

1.1. Preambul

La 01.07.2011 Guvernul Republicii Moldova a aprobat Planului de Acțiuni ”Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare 2011-2014”. În vederea realizării Planului de Acțiuni la 25.11.2011 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea privind aprobarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016. Conform acestei Legi urmează a fi modernizat statutul unor profesii juridice conexe sistemului judiciar precum experții judiciari, administratorii insolvenței, traducătorii și interpreții autorizați.

Din acțiunile de implementare în practică a Planului de Acțiuni și a Strategiei de reformă ce țin de instituția insolvenței, fac parte adoptarea la 29.06.2012 a Legii insolvenței, iar la 18.04.2014 adoptarea Legii cu privire la administratorii autorizați.

Legea cu privire la administratorii autorizați, stabilește cadrul juridic privind reglementarea activității administratorului: principiile activității, organele de supraveghere și control, condițiile de acces în profesie, formele de organizare a activității administratorilor, constituirea organizației profesionale necomerciale care va întruni toți administratorii autorizați.

Însă pentru aplicarea în practică a acestei legi sunt necesare o serie de reglementări care să definească calitatea activității profesionale a administratorilor autorizați, să formuleze standarde ale conduitei administratorului autorizat, pentru ca aceasta să fie corespundă rigorilor profesiei.

Acest Studiu are menirea de a cerceta standardele prevăzute de Codurile de etică și deontologie profesională ale practicienilor în insolvență din diferite state, inclusiv ansamblul normelor și caracteristicilor de calitate a activității profesionale.

1.2. Definiții

În unele studii, lucrări științifice și articole de presă termenii etica și deontologie sunt adesea utilizați cu sens neadecvat de aceia unul dintre cele mai importante puncte de pornire în studiul eticii și deontologiei îl reprezintă înțelegerea corectă a sensului și a semnificației termenilor cu care aceasta operează.

Etica este una din principalele ramuri ale filosofiei, numită și știința realității morale. Potrivit dex-ului, etica este: 1) un ansamblu de norme în raport cu care un grup uman își reglează comportamentul pentru a deosebi ce este legitim și acceptabil în realizarea scopurilor; 2) știința care se ocupă cu studiul teoretic al valorilor și condiției umane din perspectiva principiilor morale și cu rolul lor în viața socială; totalitatea normelor de conduită morală corespunzătoare; morală. Etica poate fi înțeleasă de asemenea ca o filosofie asupra moralei, a binelui și a răului, a datoriei.

Deontologia este un compartiment al eticii care se ocupă cu studiul normelor și obligațiilor specifice unei activități profesionale. Deontologia este însă ceva mai mult decât atât, este un ansamblu de principii care își au sursa în fundamentele morale ale persoanei și care influențează pozitiv întreaga activitate profesională a acesteia. Deontologia este bazată pe morală și moralitate cu elemente de legalitate. În sens restrâns, ea acoperă cadrul de cercetare și interpretare a drepturilor și îndatoririlor și a modului de comportare într-un anumit domeniu al vieții sociale și profesionale. Evident, deontologia diferă de la o profesie la alta datorită specificului activității desfășurate dar are pretutindeni aceeași bază: ideea de onestitate și corectitudine în relațiile cu persoana care utilizează serviciile profesionistului.

Administrator autorizat semnifică orice persoană fizică investită potrivit legii cu competența de a exercita atribuții de supraveghere și/sau de administrare a persoanelor juridice de drept privat și a întreprinzătorilor individuali în proces de insolabilitate sau dizolvare, desemnată de instanța de judecată ca administrator al insolabilității, administrator provizoriu sau lichidator al persoanei juridice de drept privat și întreprinzătorului individual aflați în procedură de insolabilitate, ca administrator fiduciar sau lichidator al persoanei juridice supuse dizolvării pe cale judiciară sau ca administrator al persoanei juridice, în toate celelalte cazuri prevăzute de lege.

Deci etica și deontologia profesională a administratorului autorizat reprezintă totalitatea normelor morale aplicabile desfășurării activității profesionale a administratorului, atât la nivel teoretic, cât și la nivel practic, destinate să garanteze, prin acceptarea lor liber consimțită, buna îndeplinire de către administrator a misiunii sale, recunoscută ca fiind indispensabilă pentru buna desfășurare a procedurilor de insolabilitate.

1.3. Obiective

Codul de etică și deontologie a administratorilor autorizați trebuie să cuprindă ansamblul caracteristicilor ce definesc calitatea activității profesionale a administratorilor autorizați, să stabilească regulile de conduită ale administratorului în exercitarea atribuțiilor funcționale, precum și în afara acestora, având ca principale obiective:

- Să servească ca linie de conduită pentru administratorii autorizați, astfel încât aceștia să desfășoare o activitate competentă și conform unei etici profesionale și discipline corespunzătoare;
- Să formuleze standarde ale conduitei administratorului autorizat, pentru ca aceasta să fie conformă cu onoarea și demnitatea profesiei sale;
- Să stabilească reguli de conduită în relațiile dintre administratorii autorizați, în relațiile dintre administratorii autorizați și subiecții de drept - solicitanți ai serviciilor administratorului autorizat și terții implicați în activitatea lor, precum și în relațiile cu autoritățile și cu alte instituții.

CAPITOLUL II.

Misiunea administratorului autorizat

Administratorul insolvenței este persoană desemnată de către instanța de judecată pentru supravegherea și/sau administrarea debitorului în perioada de observație, în procesul de insolvență și/sau pe durata restructurării în conformitate cu competențele stabilite de lege.

În funcție de specificul etapelor din procedura insolvenței în care intervine, și a atribuțiilor pe care trebuie să le îndeplinească, Legea insolvenței operează cu noțiunile de administrator provizoriu, administratorul insolvenței și lichidatorul.

Administratorul provizoriu, administratorul insolvenței și lichidatorul joacă un rol central în implementarea efectivă a reglementării insolvenței. Rolurile lor în procedură sunt diferite. Administratorul provizoriu intervine în proces în perioada de observație, face acțiuni pentru a asigura păstrarea bunurilor debitorului și integritatea lor, verifică existența temeiurilor de intentare a procesului de insolvență sau de respingere a cererii introductive, supraveghează operațiunile de gestionare a patrimoniului debitorului. Lichidatorul conduce, colectează și lichidează averea debitorului și distribuie sumele rezultate, în timp ce administratorul insolvenței supervizează activitatea debitorului, operațiunile afacerii, face recomandări referitoare la viabilitatea afacerilor sau chiar întocmește și propune planul.

Cu toate că în cadrul procesului de insolvență administratorul provizoriu, administratorul insolvenței și lichidatorul au roluri diferite, misiunea administratorului este unică: să servească interesului public, să asigure calitatea activității profesionale de administrator în procesul de restructurare a întreprinderilor

insolvabile în vederea remedierii lor financiare și economice, satisfacerii colective a creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii planului sau prin lichidarea patrimoniului și distribuirea produsului obținut. Activitatea administratorului se bazează pe principiile fundamentale de legalitate, rezonabilitate financiară și promptitudine, independență, imparțialitate, onestitate, diligență, obiectivitate, competență, etică profesională, transparență și asigură respectarea drepturilor și a intereselor legitime ale persoanelor antrenate în procedurile de insolabilitate și de dizolvare a persoanelor juridice de drept privat și a întreprinzătorilor individuali.

CAPITOLUL III.

3.1 Standarde etice prevăzute de codurile de etică și deontologie ale reprezentanților profesiilor conexe.

Denumirea profesiei	Norma de reglementează	Principiile generale	Standarde de etică profesională
Experții judiciari	Legea cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale nr.1086/23.06.2000	Legalității Independenței Obiectivității Plenitudinii cercetărilor efectuate.	
Avocați	Codul deontologic al avocaților Baroului din Republica Moldova din 20.12.2002, adoptat de Congresul Avocaților din 20 decembrie 2002	Independența Încrederea Integritatea morală Secretul profesional Incompatibilitatea Publicitatea personală Interesul clientului	Relațiile cu clienții Conflictele de interese Stabilirea onorariilor Relațiile cu instanțele de judecată Relațiile cu organele de urmărire penală Relațiile cu autoritățile publice Raporturile dintre avocați
Notari	Nu există un Cod deontologic al notarilor aprobat în temeiul Legii RM cu privire la notariat, nr. 1453-XV din 8 noiembrie 2002.		

Mediatori	Codul deontologic al mediatorului, aprobat Hotărârea Consiliului de Mediere nr.1 din 16 iunie 2008	Profesionalism Corectitudine Imparțialitate Neutralitate Accesibilitate Confidențialitate Acces liber acces și egal la mediere Liberul consimțământ	Instruirea și formarea mediatorului Standarde ale procesului medierii Relația cu părțile Colaborarea cu mediatori și cu alți profesioniști Publicitatea Relația cu mass-media Sancțiunile nerespectării Codului
Executorii judecătorești	Codul deontologic al executorului judecătoresc, aprobat de Congresul executorilor judecătorești	Independență profesională Respectarea legilor Probitate Confidențialitate Eficacitate Perseverență Corectitudine Integritate morală	Relațiile cu solicitanții de servicii Relațiile cu părțile procedurii de executare Colaborarea cu executorii Relațiile cu organele de conducere Relațiile cu magistrații și avocații Concurență neloială Publicitatea
Administratorii autorizați	Legea cu privire la administratorii autorizați nr.161/18.07.2014	Legalitate Raționalitate financiară Promptitudine Independență Imparțialitate Onestitate și diligență Obiectivitate Competență și etică profesională Transparență Păstrarea secretului comercial.	
Interpreții	Lege nr. 264/11.12.2008 privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor	Independență Imparțialitate Onestitate Obiectivitate Conștiinciozitate Confidențialitate Profesionalism	Nu este reglementată

CAPITOLUL IV

Standarde etice prevăzute de Codurile de etică și deontologie ale administratorilor autorizați din diferite state.

4.1. Standarde etice prevăzute de Codul de etică și deontologie a practicienilor în insolvență din România.

Potrivit O.U.G. nr. 86/2006, practicienii în insolvență exercită profesia ca persoane fizice independente sau ca asociați ori angajați ai unor societăți profesionale cu personalitate juridică. Ca persoane fizice independente practicienii în insolvență își exercită profesia în cabinete individuale, cabinete asociate sau societăți civile profesionale, fără personalitate juridică, iar persoanele juridice se organizează și funcționează sub formă de societăți profesionale cu personalitate juridică sau sub forma întreprinderii unipersonale cu răspundere limitată.

Fiecare practician în insolvență este obligat să adere la Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România - organul de auto-reglementare a practicienilor în insolvență. Principiile și normele după care își desfășoară activitatea membrii UNPIR sunt incluse în Codul de etică profesională și disciplină al Uniunii Naționale a Practicienilor în Insolvență din România, rolul căruia este de a servi ca linie de conduită practicienilor în insolvență membri ai UNPIR astfel încât aceștia să desfășoare o activitate competentă și conform unei etici profesionale și discipline corespunzătoare. Codul de etică profesională și disciplină cuprinde ansamblul caracteristicilor ce definesc calitatea activității profesionale și regulile privind conduita etică ale practicienilor în insolvență, obligatorii pentru toți membrii Uniunii.

Potrivit Codului, principiile fundamentale care trebuie să fie respectate de către practicianul în insolvență în conduita lui și în relațiile profesionale sunt:

a) Independența

În exercitarea profesiei, practicianul în insolvență trebuie să se manifeste liber față de orice interes care ar putea fi incompatibil cu integritatea și obiectivitatea sa. Se prezumă a fi încălcată independența în situația în care:

- membrul Uniunii angajat, un colaborator al său, soțul (soția) sau o rudă ori afin până la gradul III se află, simultan sau succesiv, în raporturi juridice susceptibile de a influența creditorul sau creditorii ce pot decide numirea ori menținerea sa în poziția de administrator judiciar sau lichidator într-un dosar de insolvență;

- membrul Uniunii acceptă un onorariu care să fie condiționat de îndeplinirea unei cerințe individuale a unui anumit creditor, condiționarea conducând la încălcarea caracterului unitar concursul și egalitar al procedurii.

b) Integritatea morală

În exercitarea activității lor, și în relațiile cu ceilalți membri ai Uniunii, membrii Uniunii trebuie să acționeze cu cinste, corectitudine și sinceritate. Prin comportamentul său și calitatea activității depuse, fiecare membru al Uniunii trebuie să contribuie la construirea și întreținerea încrederii publice în instituția practicianului în insolvență, precum și în viabilitatea soluțiilor propuse de legislația aplicabilă.

c) Respectarea secretului profesional

Membrii Uniunii trebuie să păstreze secretul profesional și să respecte caracterul confidențial al informațiilor obținute cu ocazia desfășurării activității în calitate de practicieni în insolvență, ei nu vor folosi secretul profesional de care au luat cunoștință în cursul exercitării profesiei nici în beneficiul propriu, nici în beneficiul unor terțe părți.

d) Conflictul de interese

Membrii Uniunii au obligația să se abțină de la orice fel de conflict de interese și să comunice instanțelor, în cazul în care au fost numiți, că nu își pot îndeplini obligațiile din cauza acestui conflict, solicitând înlocuirea. Se consideră conflict de interese dacă membrul Uniunii are un interes personal, de natură patrimonială sau nepatrimonială, care ar putea influența imparțialitatea și obiectivitatea activității sale în evaluarea, realizarea și raportarea atribuțiilor ce îi revin.

e) Concurența neloială

Membrii Uniunii trebuie să exercite activitatea cu bună-credință potrivit uzanțelor oneste, cu respectarea intereselor părților și cu respectarea cerințelor unei concurențe loiale. Se consideră fapte de concurență neloială săvârșite de membrii Uniunii:

- prezentarea de date și informații incorecte și/sau incomplete cu privire la ei înșiși și/sau la capacitățile lor profesionale și care să fie susceptibile de a induce în eroare terții interesați;

- plata, direct sau indirect, către o terță parte a unui comision, a unei compensații sau a altui beneficiu cu scopul obținerii unei numiri într-un dosar;
- primirea, direct sau indirect, din partea unei terțe părți a unui comision, a unei compensații sau a altui beneficiu pentru acordarea de avantaje din poziția conferită prin numirea într-un caz;
- racolarea de personal, respectiv oferta agresivă de angajare a practicienilor în insolvență asociați, colaboratori sau salarizați ori a altor angajați-cheie ai unui concurent;
- racolarea clientelei, personal sau prin intermediul altor persoane, prin folosirea unor practici și metode contrare uzanțelor oneste;
- divulgarea, achiziționarea sau folosirea unei informații confidențiale de către un practician în insolvență sau de către colaboratori ori angajați ai acestuia fără consimțământul deținătorului legitim și într-un mod contrar uzanțelor cinstite;
- încheierea de contracte prin care un practician în insolvență asigură serviciile sale unui creditor în mod avantajos, fie pentru a concura cu ceilalți practicieni în insolvență prin prețuri reduse, fie pentru a determina creditorul să racoleze și alți clienți pentru practicianul în cauză;
- comunicarea sau răspândirea în public de către un practician în insolvență de afirmații asupra firmei sale sau activității acesteia, menite să inducă în eroare și să îi creeze o situație de favoare în dauna unor concurenți;
- comunicarea, chiar dacă este făcută confidențial, sau răspândirea de către un practician în insolvență de afirmații mincinoase relative la un concurent sau asupra serviciilor sale, afirmații de natură să dăuneze bunului mers al activității practicianului în insolvență concurent;
- oferirea, promiterea sau acordarea - mijlocit ori nemijlocit - de daruri sau de alte avantaje asociatului, colaboratorului ori salariatului unui practician în insolvență pentru ca aceștia să divulge informații confidențiale sau procedeele de lucru, pentru a cunoaște ori a folosi clientela concurentului sau pentru a obține alt folos pentru sine ori pentru altă persoană în dauna unui concurent;

- deturnarea clientelei unui practician în insolvență prin folosirea legăturilor stabilite cu această clientelă în cadrul funcției deținute anterior la acel practician;
- concedierea sau atragerea unor asociați, colaboratori ori salariați ai unui practician în insolvență în scopul înființării unei entități concurente care să capteze clienții acelui practician sau angajarea asociaților, colaboratorilor ori salariaților unui practician în insolvență în scopul dezorganizării activității sale;
- folosirea fără drept a unei firme, denumiri, embleme sau mărci de natură să producă confuzie cu cele folosite legitim de un alt practician în insolvență sau cu o altă formă asociativă de exercitare a profesiei;
- producerea în orice mod, punerea în circulație, depozitarea, oferirea spre vânzare sau vânzarea unor servicii sau publicații purtând mențiuni false privind denumirea, firma, emblema ori marca unui practician în insolvență sau alte tipuri de proprietate intelectuală, în scopul de a-i induce în eroare pe ceilalți practicieni în insolvență și pe creditorii;

f) Practica anticoncurențială

Membrii Uniunii trebuie să evite actele și faptele care au sau pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței libere între practicienii în insolvență cum ar fi:

- încheierea de acorduri privind împărțirea pieței serviciilor profesionale;
- participarea, în mod concertat, prin oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte, pentru achiziționarea de servicii profesionale;
- limitarea sau împiedicarea accesului la clientelă și a libertății exercitării concurenței profesionale oneste între practicieni;
- Respectarea prevederilor legale.

h) competența profesională - practicienii în insolvență sunt datori să abordeze cu competență profesională lucrările pe care le realizează, ei vor adopta un comportament de natură să contribuie la creșterea prestigiului profesiei prin:

- devotament față de profesia aleasă;

- efort profesional de îmbunătățire continuă a practicilor profesionale;
- instruire și perfecționare profesională și asigurarea condițiilor pentru creșterea experienței persoanelor cu care colaborează;
- abținerea, chiar în afara exercitării profesiei lor, de la orice încălcări ale legilor, regulamentelor și regulilor profesionale și de la orice acțiuni contrare independenței și onoarei sau care sunt susceptibile să aducă știrbirea demnității Uniunii și membrilor săi.

Practicienii în insolvență pot să-și facă publicitate profesională, cu respectarea următoarelor reguli:

- prezentarea corectă a experienței profesionale;
- informarea asupra serviciilor oferite pentru obținerea numirii ca administrator judiciar sau lichidator;
- evitarea oricărei mențiuni care să aducă atingere intereselor altor practicieni în insolvență;
- evitarea oricărei referiri la onorariile practicate de către alți practicieni în insolvență.

4.2. Standarde etice prevăzute de Codul de etica și deontologie a administratorilor de arbitraj din Federația Rusă.

În Federația Rusă procedura insolvabilității este reglementată de Legea federală privind procedura de insolvență (faliment) din 26.10.2002 nr. 127-FL. Potrivit acestei legi, organul suprem de auto-reglementare a administratorilor este Uniunea Organizațiilor de Autoadministrare a Administratorilor de Arbitraj din Federația Rusă, care întrunește la moment 26 membri - Organizații de auto-reglementare a Administratorilor de Arbitraj teritoriale și își desfășoară activitatea în conformitate cu Statutul Uniunii.

Fiecare administrator de arbitraj este obligat să fie membru al unei Organizații de Auto-reglementare a Administratorilor de Arbitraj teritoriale și să respecte Regulile tip ale disciplinei și eticii profesionale ale membrilor Organizației de auto-reglementare a administratorilor, elaborate întru implementarea Legii federale privind procedura de insolvență (faliment) din 26.10.2002 nr. 127-FL sunt elaborate și aprobate de Uniunea Organizațiilor de Auto-reglementare a Administratorilor de

Arbitraj din Federația Rusă și au ca scop crearea unui climat de încredere în instituția administratorului și a activității administratorilor de arbitraj, cât și crearea unui climat de încredere în Organizația de auto-reglementare, Regulile tip ale activității profesionale și eticii în afaceri a administratorilor, de rând cu regulile profesionale ale administratorilor aprobate de Guvernul Federației Ruse, după aprobarea lor de către Organizația de auto-reglementare teritorială, sunt obligatorii pentru membrii săi în desfășurarea activității profesionale în calitate de administrator de arbitraj.

Principiile și normele după care își desfășoară activitatea membrii Uniunii Organizațiilor de Auto-reglementare a Administratorilor de Arbitraj din Federația Rusă sunt structurate în șapte capitole.

1. Dispoziții generale

Acest capitol stabilește principiile fundamentale care trebuie să fie respectate de administratori în conduita proprie și în relațiile profesionale cu terții sunt:

- Legalitatea - respectarea prevederilor legislației în materie de insolabilitate și a altor acte normative care se aplică procesului de insolabilitate, prevederile Statutului și Regulamentelor interne ale Organizația de Auto-reglementare cât și să îndeplinească hotărârile organelor de conducere ale Organizației de autoadministrare;
- Independența față de creditor, debitor și alți participanți la procesul de insolabilitate;
- Păstrarea secretului profesional;
- Evitarea conflictelor de interese;
- Competența profesională;
- Minimalizarea riscurilor profesiei;
- Menținerea prestigiului profesiei;
- Apărarea reputației profesionale a Organizației de autoadministrare.

2. Relațiile administratorilor cu persoanele participante la procesul de insolabilitate.

Acest compartiment stabilește normele deontologice ale administratorilor în relațiile cu creditorii, debitorul și alți participanți direcți sau indirecti la procesul de insolvență de natură:

- Să nu întreprindă acțiuni în măsură să afecteze interesele legitime ale participanților la procesul de insolvență;
- Să ajute debitorul în vederea restabilirii solvabilității și restructurării activității debitorului;
- Să nu întreprindă acțiuni de îngrijire a dreptului la un proces echitabil participanților la proces.

3. Valorificarea de către administrator a averii debitorului.

Compartimentul cuprinde prevederi ce țin de obligațiile administratorilor în raport cu averea debitorului, inclusiv:

- obligația de a acționa cu diligența unui adevărat proprietar;
- de a întreprinde măsurile legale intru asigurarea integrității masei debitoare, restituirea și revendicarea bunurilor debitorului din posesia terților;
- De a valorifica masa debitoare după principiul transparenței, fără nici o întârziere nejustificată, contra unui preț rezonabil și în interesul major al debitorului și a creditorilor.

4. Relațiile administratorului cu organizațiile de specialitate.

În activitatea sa administratorul este obligat să antreneze doar acele organizații de specialitate (de asigurare, participanți la piața mobilă, participanți la piața de capital) acreditați de Organizația de auto-reglementare și poartă răspunderea prevăzută de legislație pentru acțiunile persoanelor antrenate de el la executarea obligațiilor care conform legii intră în funcția lui.

5. Prezentarea informației privind activitatea profesională a administratorilor autorizați.

În activitatea sa administratorul va prezenta organizației de reglementare rapoarte privind numirea în calitate de administrator, date solicitate cu ocazia verificării

activității și examinării plângerilor, orice schimbări ce intervenite în forma de organizare și condițiile la exercitare a profesiei și va informa neîntârziat Organizația de autoadministrare despre pretențiile de încasare a prejudiciilor cauzate persoanelor interesate în rezultatul executării atribuțiilor profesionale cum ar fi:

- riscul încasării prejudiciilor din fondul de compensare a Organizației de autoadministrare acțiunile depuse de persoanele interesate în instanța de judecată ce au ca obiect compensarea prejudiciilor cauzate în legătură cu neexecutarea atribuțiilor de serviciu;
- apariția oricărei situație care ar duce la recunoașterea că nu corespunde condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei inclusiv;
- anularea calității de întreprinzător individual;
- Pornirea unui proces penal în care administratorul are calitatea de participant în procedura penală;
- Rămânerea definitivă a sentinței de condamnare pentru o infracțiune economică și pentru alte infracțiuni mai puțin grave, grave și excepțional de grave săvârșite cu intenție;
- Apariția unor conflicte de interese în raport cu debitorul și creditorii din procesul de insolabilitate în care este desemnat;
- Survenirea stării de insolabilitate a administratorului în calitate de întreprinzător individual;
- Atragerea administratorului la răspunderea disciplinară și descalificarea prin lipsirea de dreptul:
 1. De a executa funcția;
 2. De a ocupa funcții de conducere;
 3. De a desfășura activitate economică;
 4. De a fi ales în organele de conducere ale societăților comerciale;
 5. De a administra averea terțelor persoane.

6. Relațiile legate de desemnarea administratorului în procedurile de insolvabilitate.

- Să nu dea acordul la desemnarea în calitate de administrator dacă nu are calificare necesară pe acest caz;
- De a refuza numirea în calitate de administrator în cazul în care are în procedură mai multe cauze de insolvabilitate, situație care poate duce la asigurarea neefectivă a derulării cazului;
- Să refuze numirea în cauzele în care se află în conflict de interese cum ar fi:
 1. Relații de rudenie cu unul din participanții la procesul de insolvabilitate;
 2. Activități comune de parteneriat cu unul din participanții la proces;
 3. Îndeplinirea funcțiilor de conducere a debitorului sau alte activități în favoarea debitorului în ultimii 3 ani;
 4. Alte situații de incompatibilitate;
 5. Relațiile administratorului cu Organizația de auto-reglementare.

Capitolul stabilește modalitățile de soluționare a conflictelor între membrii Organizației de autodeterminare, modul de aplicare a sancțiunilor disciplinare și de ieșire din rândurile membrilor sau de executare.

În calitate de membru al Organizației de auto-reglementare, administratorii au următoarele obligații:

- să fie membru doar a unei Organizații de auto-reglementare;
- să participe la activitatea Organizației de auto-reglementare;
- să achite cotizațiile de membru și plățile obligatorii în fondul de compensare;
- să participe la pregătirea profesională a membrilor Organizației de auto-reglementare.

4.3. Standarde etice prevăzute de Codurile de etică și deontologie a administratorilor insolvabilității din Germania.

În Germania nu există un regulament general de activitate profesională pentru administratorii de insolvență, care să fie instituit prin lege. Unica lege care reglementează activitatea persoanei care are voie să activeze în calitate de administrator de insolvență, calificările și capacitățile necesare pentru această activitate în Germania este Legea germană cu privire la insolvență din 5 octombrie 1994.

Potrivit § 56 alin. (1) *"În calitate de administrator de insolvență se va numi o persoană fizică, potrivită/adevărată pentru fiecare caz în parte, în special cu experiență în domeniul de activitate corespunzător și independentă față de creditorii și debitor, care trebuie aleasă/selectată din cercul tuturor persoanelor disponibile să preia administrațiile insolvente, Independența necesară nu se exclude deja prin faptul, că persoana a fost propusă de debitor sau de un creditor, l-a consultat pe debitor până la cererea de intentare a procedurii de insolvență cu privire la desfășurarea unei proceduri de insolvență și consecințele acesteia."*

În practică, instanțele de judecată angajează în calitate de administratori avocați cu activitate principală, specializați în dreptul insolvenței, economiști sau consilieri fiscali. Regulile care stabilesc limitele etice care guvernează activitatea avocaților în faliment provin din diverse surse, inclusiv, Legea germană cu privire la faliment, Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană, Codul de Etică al Avocaților din Germania, jurisprudența în materie de faliment, precum și opiniile și recomandările Asociației Avocaților.

4.4. Standarde etice prevăzute de Codul de etică și deontologie a administratorilor de faliment din Canada.

În Canada falimentul este reglementat de Legea despre faliment și insolvență din 1985. Desfășurarea procedurii de faliment sau de insolvență este controlată de inspectorul de faliment, care supraveghează administrarea tuturor averilor, iar acțiunile de valorificare și asigurare a integrității masei debitoare este pusă în seama administratorului de faliment (lichidatorul) care verifică legalitatea actelor juridice încheiate în privința bunurilor din masa debitoare și repartizează sursele financiare obținute de la valorificarea masei debitoare între creditorii.

Administratorii de faliment din Canada sunt membri ai Asociației Canadiene a Profesioniștilor în Insolvență și Restructurare (CAIRP). CAIRP impune reguli și standarde de conduită pentru membrii săi prin Codul de etică și conduită profesională a administratorilor în faliment, care este o parte integrantă a Regulamentului general privind falimentul și insolvență și are misiunea de a asigura

opinia publică că specialiștii în insolvență acționează cu respect, curtoazie și integritate profesională.

Administratorii de faliment sunt supuși controlului și supravegherii de către CAIRP și Inspectoratul general de faliment (OSB). Scopul principal al acestor două programe este de a permite Inspectorului să intervină în anumite situații în vederea menținerii integrității procesului de insolvență și asigurarea respectării de către practicieni a Codului de etică și conduită profesională.

Codul de etică și conduită profesională a administratorilor în faliment reflectă prevederile secțiunii 34-53 din Legea despre faliment și insolvență din 1985 și în special stabilește următoarele standarde etice pentru administratori:

- independența, neutralitatea și imparțialitatea;
- secretul profesional – confidențialitatea;
- evitarea conflictelor de interese;
- competența și dezvoltarea profesională continuă;
- menținerea bunei reputații a comunității administratorilor;
- Bunul tratament al fondurilor încredințate administrării.

4.5. Standarde etice prevăzute Codul de etică și deontologie a administratorilor insolvenței din Ucraina.

În Ucraina comportamentul etic și deontologic al persoanelor care practică activitatea de practician în insolvență este Codul de Etică și Deontologie elaborat de Camera Administratorilor de Arbitraj, organizație neguvernamentală, care întrunește administratorii de arbitraj, experți în faliment și alți specialiști în probleme de faliment. Activitatea Camerei se extinde pe tot teritoriul Ucrainei prin filiale locale.

Camera exercită controlul respectării de către membrii săi a dispozițiilor Legii cu privire la restabilirea solvabilității debitorului sau recunoașterea lui în stare de faliment și a altor acte normative ce reglementează organizarea activității administratorului de arbitraj în organele de stat și locale.

Codul de Etică și Deontologie elaborat de Camera Administratorilor de Arbitraj cuprinde opt reguli generale, bazate pe următoarele standarde profesionale.

- Competența profesională;
- Independența față de participanții la procedura de insolvență;
- Obiectivitatea în exercitarea atribuțiilor;

- Asistență și diligență pentru creșterea valorii masei;
- Confidențialitate și păstrarea secretului profesional;
- Buna credință în exercitarea atribuțiilor.

Cele opt norme prevăzute de Codul de Etică și Deontologie cu care administratorii trebuie să se conformeze sunt:

1. Administratorii trebuie să contribuie la crearea unui climat de încredere a societății față de necesitatea și utilitatea procedurilor de faliment.
2. Administratorul trebuie să acționeze cu buna credință și în mod rezonabil în interesul debitorului, creditorilor și ale societății și dea dovadă de obiectivitate și imparțialitate în raport cu persoanele participante la procesul de faliment.
3. În calitate de participanți la procesul de faliment să contribuie la înfăptuirea justiției.
4. Să primească decizii, să prezinte rapoarte și concluzii, să întreprindă acțiuni doar în rezultatul examinării informațiilor, situațiilor și faptelor reale fără părtinire și presiuni din exterior.
5. Să refuze numirea în funcție în cazul în care are îndoieli întemeiate cu privire la competența profesională și experiență la caz, sau dacă se află în conflict de interese cu participanții la proces.
6. Să păstreze confidențialitatea informațiilor ce constituie secret de stat sau secret comercial, obținute în legătură cu exercitarea profesiei și cu persoanele sau afacerile lor fără limita de timp și indiferent de încetarea sau continuarea relațiilor profesionale cu aceste persoane.
7. Să nu accepte plăți sau alte foloase cu excepția celor stabilite de instanța de judecată.
8. Să mențină un comportament adecvat față de colegii de breaslă, să se abțină de la criticile nejustificate a activității lor și a altor acțiuni de natura să aducă atingere reputației profesionale a colegilor profesionali.

4.6. Standarde etice prevăzute de codurile de etică și deontologie a administratorilor de faliment din America

În America falimentul este reglementat de Codul falimentului (Bankruptcy Cod). Potrivit Legii americane administratorul judiciar de caz este numit doar în cazuri izolate, cel care supraveghează întreaga procedură de reorganizare, este administratorul federal (US Trustee), un funcționar federal al Departamentului de Justiție, care alături de judecătorul federal supraveghează cazurile de faliment și monitorizează planul de reorganizare.

Trustee case – corespondentul administratorului judiciar în legislația noastră, este o persoană fizică sau juridică desemnată doar în cazuri de fraudă, incompetență sau lipsă de onestitate a debitorului, la cererea oricărei părți interesate sau a administratorului federal, sub rezerva aprobării de către Curte.

În calitate de administratori sunt angajați avocați cu activitate principală, specializații în dreptul falimentului. Regulile care stabilesc limitele etice ce guvernează activitatea avocaților în faliment provin din diverse surse, inclusiv, Codul falimentului, Regulamentul model de etică a avocaților, revizuit în 2002, jurisprudența în materie de faliment, precum și opiniile și recomandările Asociației Avocaților Americani.

Firul roșu al acestor reglementări este că un avocat trebuie să atingă un echilibru între responsabilitățile sale față de client pe de o parte, și obligațiile față de sistemul judiciar și alți participanți la proces pe de altă parte.

În general, în respectarea atribuțiilor comportamentul avocatului trebuie să fie orientat spre:

1. Respectarea și executarea legislației;
2. Respect pentru sistemul judiciar;
3. Profesionalism;
4. Confidențialitate;
5. Păstrarea secretului profesional;
5. Respect față de colegii de breaslă.

În exercitarea atribuțiilor legate de administrarea întreprinderii față de care este pornit un proces de faliment, în virtutea principiilor de fidelitate față de client, administratorul nu trebuie să recurgă la tactici frauduloase în favoarea clientului său și în același timp să nu permită clientului asemenea comportament, să execute atribuțiile sale cu diligența și protecție pentru a realiza interesele clientului, dar în

același timp și a creditorilor în strictă conformitate cu legea, menținând în același timp tratament profesional și politic față de toate persoanele implicate în proces.

4.7. Standarde etice prevăzute Codul de etică și deontologie a administratorilor insolvenței din Estonia.

În Estonia instituția falimentului este reglementată de Legea falimentului din 22.01.2003, lege care reglementează și aspectele ce țin de activitatea administratorilor în faliment.

Potrivit legii estoniene pot activa în calitate de administratori al procedurii de insolvență persoane fizice, incluse de Ministerul Justiției în Registrul administratorilor de faliment cât și avocații specializați în materie de faliment.

Persoana care intenționează să practice activitatea de administrator urmează să promoveze examenul profesional, la care sunt verificate atât calitățile profesionale cât și cele personale. După promovarea examenului profesional persoanele autorizate sunt incluse în Registrul administratorilor.

Avocații care practică această activitate nu sunt obligați să susțină examenul de capacitate și nici nu sunt incluși în Registrul administratorilor.

Legea estoniană nu conține reglementări legate de asocierea obligatorie a administratorilor. Controlul și supravegherea activității administratorilor este exercitată de instanța de judecată pe rolul căreia se află procedura de faliment și care este competentă să verifice activitatea administratorului legată de exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege în raport cu procedura de insolvență și cu masa debitoare. Pe lângă instanța de insolvență controlul asupra activității administratorului este exercitat și de Ministerul Justiției, care examinează plângerile împotriva acțiunilor administratorului.

Legea estoniană nu abordează careva norme deontologice aplicabile administratorilor, dar din reglementările drepturilor și obligațiilor administratorilor denotă că acestea sunt bazate pe principiile fundamentale ale activității de administrator:

- Legalitate (art. 55 alin. 1);
- Decență și onestitate (art. 55 alin. 2);
- Independența față de creditor, debitor și instanța de judecată (art.56 alin.3,4);

- Păstrarea secretului profesional (art. 72);
- Competența profesională (art. 58);
- Integritatea morală (art. 57 alin 1).

4.8. Standarde etice prevăzute Codul de etică și deontologie a administratorilor insolvenței din Lituania.

În Letonia instituția falimentului este reglementată de Legea falimentului și restructurării întreprinderilor № IX-216 din 20 martie 2001. (Monitorul Oficial al Lituania, nr. 31-1010).

În calitate de administrator al insolvenței întreprinderii poate fi numită o persoană fizică, cetățean al Lituaniei sau al altui stat membru al Uniunii Europene care are dreptul de liberă circulație în spațiul UE. Mai pot activa în această sferă persoanele juridice fondate în Lituania, care a obținut dreptul să presteze servicii de administrator al procesului de faliment în condițiile Legii falimentului și restructurării întreprinderilor.

Organul de stat în problema de faliment în Lituania este Departamentul falimentului întreprinderilor pe lângă Ministerul Economiei, care deține Registrul administratorilor de faliment, organizează examenele de calificare, eliberează certificate cu privire la dreptul de practicare a activității, numește persoanele care au dreptul să fie angajați în calitate de ajutor de administrator.

Potrivit art. 11¹ persoanele fizice care practica activitatea de administrator al proceselor de insolvență sunt obligați să respecte dispozițiile normelor de drept și ale Codului de conduită a administratorilor de faliment, aprobat prin ordinul Ministerului Economiei nr. 4-337 din 7 iulie 2009.

Codul de conduită a administratorilor include patru capitole:

I. Dispoziții generale

1. Codul de conduită a administratorilor stabilește principiile etice generale de care trebuie să se ghideze administratorul insolvenței în activitatea sa profesională.

2. Termenii utilizați în codul de conduită al administratorilor au aceeași semnificație ca și termenii utilizați în Legea falimentului și restructurării întreprinderilor.

3. Persoanele față de care se aplică dispozițiile Codului.

II. Desemnarea administratorului în procedurile de faliment.

4. Administratorul nu trebuie să promită sau să achite plăți terțelor persoane pentru a fi desemnat în proceduri de faliment și restructurare.

5. Persoana care solicită desemnarea administratorului, comitetul creditorilor, sau Departamentul falimentului întreprinderilor, trebuie să prezinte dovada că persoana propusă are suficientă pregătire profesională, experiență și alte abilități pentru îndeplinirea funcției.

6. Administratorul trebuie să refuze susținerea persoanelor debitorului dacă constată că până la inițierea procedurii de faliment de către administrația debitorului au fost utilizate tactici frauduloase ce au dus intenționat la starea de falimentul.

7. Administratorul nu va întreprinde măsuri care ar duce la destituirea administratorului cu scopul de a-i lua locul.

III. Comportamentul administratorului în cadrul procedurii de faliment

8. În cadrul procedurii de faliment administratorul trebuie să acționeze în strictă conformitate cu dispozițiile legii, în interesul major al debitorului, creditorilor păstrând un echilibru între responsabilitățile sale față de sistemul judiciar pe o parte și alți participanți la proces pe de altă parte.

9. Administratorul nu va accepta și nu va primi recompense sau alte favoruri de la creditori, debitori sau alți participanți la proces cu excepția recompenselor prevăzute de lege.

10. Administratorul trebuie să fie independent față de debitor, creditori și să evite orice conflict de interese cu participanții la proces.

11. În activitatea sa administratorul trebuie să se ghideze de următoarele principii:

11.1. Principiului respectului față de demnitatea umană – să respecte drepturile și libertățile persoanei.

11.2. Principiul profesionalismului - să accepte numirea în proces doar dacă are suficiente cunoștințe și experiență la caz, să contribuie permanent la autoinstruirea sa și a persoanelor angajate de el pentru exercitarea funcțiilor.

11.3. Principiul eficienței - să depună toate diligențele pentru satisfacerea creanțelor creditorilor, să contribuie la derularea în termeni rezonabili a procedurii de faliment cu cheltuieli și costuri minore. Acest principiu nu poate fi interpretat ca un impediment pentru administrator de a fi remunerat în modul corespunzător pentru executarea funcției.

11.4. Principiul confidențialității - să păstreze secretul profesional și să respecte caracterul confidențial al informațiilor deținute cu ocazia desfășurării activității, să nu folosească secretul profesional în beneficiul propriu, nici în beneficiul altor terți, să nu permită accesul persoanelor neautorizate la informația ce conține secret comercial sau secret de stat.

11.5. Principiul imparțialității – să nu intre în conflict de interese cu participanții la proces, să comunice instanței neîntârziat despre apariția oricărui conflict de interese.

11.6. Principiul onoarei, moralității și a conștiinței - toate relațiile cu participanții la proces vor fi construite pe respect și încredere reciprocă.

11.7. Principiul decenței - să aibă o reputație ireproșabilă să dea dovadă de respect și toleranță față de opiniile participanților la proces, să se abțină de la declarații publice defăimătoare a colegilor de breaslă, să păstreze onoarea și prestigiul profesiei.

11.8. Principiul cooperării - să fie solidar și loial în relațiile dintre administratori, să nu se expună tendențios față de experiență, pregătirea profesională și eficacitatea muncii acestora, să asigure susținerea profesională a colegilor. Orice controversă sau dispută între administratori trebuie să fie soluționată pe cale amiabilă.

IV. Răspunderea administratorului de faliment

12 Dacă administratorul de faliment încalcă dispozițiile Codului de conduită, comisia de certificare a activității de administrator pe lângă Departamentul falimentului întreprinderilor, va aplica următoarele sancțiuni:

12.1 Atestarea (obligarea de a susține examenul privind competența profesională).

12.2 Retragera autorizației. Sancțiunea retragerii autorizației va fi aplicată doar după aplicarea sancțiunilor disciplinare, prevăzute de art. 11⁷ al Legii falimentului și

restructurării și anume: avertismentul și avertismentul public (se publică pe pagina web a M.E.).

CAPITOLUL V

Dispoziții generale.

5.1. Concluzii și recomandări

La 1 ianuarie 2015 a intrat în vigoare Legea nr. 161/18.07.2014 cu privire la administratorii autorizați. Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor art. 11 al Legii este necesar de elaborat și de adoptat Codul deontologic al administratorilor autorizați

Studiind prevederile legislației Uniunii Europene, Legile naționale ale unor state, prevederile Codurilor de etică și deontologie ale practicienilor în insolvență și, ținând cont de practica națională în materie de etică și deontologie profesională și insolvență cit și de practica altor state, consider că Codul deontologic al administratorilor autorizați ar putea avea următorul conținut:

Codul deontologic al administratorilor autorizați

CAPITOLUL I

Introducere

1. Codul deontologic al administratorilor autorizați împreună cu Legea nr. 161/18.07.2014 cu privire la administratorii autorizați și Statutul Uniunii Administratorilor Autorizați constituie principalele reguli de bază conform cărora Uniunea și membrii ei își desfășoară activitatea.

2. Codul deontologic al administratorilor autorizați cuprinde ansamblul caracteristicilor ce definesc calitatea activității profesionale, iar rolul lui este acela de a servi ca linie de conduită administratorilor autorizați, astfel încât aceștia să desfășoare o activitate competentă și conform unei etici profesionale și discipline corespunzătoare.

CAPITOLUL II

Principii generale

3. Principiile fundamentale care trebuie să fie respectate de către administratorul autorizat în conduita lui, în relațiile profesionale cu alte persoane sunt:

a) independența - în exercitarea profesiei, administratorul autorizat trebuie să se manifeste liber față de orice interes care ar putea fi incompatibil cu integritatea și obiectivitatea sa;

b) integritatea morala - în exercitarea activității administratorul autorizat va acționa cu cinste, corectitudine și sinceritate;

c) respectarea secretului profesional - administratorul autorizat va păstra secretul profesional și va respecta caracterul confidențial al informațiilor obținute cu ocazia desfășurării activității în calitate de administrator autorizat;

d) conflictul de interese - administratorii autorizați vor evita în exercitarea activității lor conflictul de interese;

e) concurența neloială - administratorii autorizați își vor exercita activitatea cu bună-credință și cu respectarea cerințelor unei concurențe loiale;

f) practica anticoncurențială - administratorii autorizați vor evita actele și faptele care au sau pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței libere între administratorii autorizați;

g) respectarea prevederilor legale - administratorii autorizați vor respecta legislația aplicabilă activității pe care o desfășoară;

h) competența profesională - administratorii autorizați sunt datori să abordeze cu competență profesională lucrările pe care le realizează.

4. Respectarea și aplicarea principiilor enunțate constituie un deziderat și un scop al exercitării profesiei de administrator autorizat. Respectarea lor se impune chiar și în afara exercitării activității profesionale, administratorul autorizat fiind obligat să se abțină de la săvârșirea de fapte ilegale sau contrare dispozițiilor statutare ale Uniunii, care pot aduce atingere ordinii publice și bunelor moravuri sau demnității profesiei de administrator autorizat și imaginii Uniunii.

CAPITOLUL III

Comportamentul profesional al administratorului autorizat

5. Administratorul autorizat va adopta un comportament de natură să contribuie la creșterea prestigiului profesiei prin:

a) devotament față de profesia aleasă;

b) efort profesional de îmbunătățire continuă a practicilor profesionale;

c) instruire și perfecționare profesională și asigurarea condițiilor pentru creșterea experienței persoanelor cu care colaborează;

d) spirit de echipă, curajul opiniilor și onestitate.

6. Administratorul autorizat trebuie să se abțină, chiar în afara exercitării profesiei, de la orice acțiuni care încalcă normele legale, regulamentele și regulile profesionale și de la orice acțiuni contrare independenței și onoarei sau care sunt susceptibile să aducă atingere reputației profesionale.

7. Administratorul autorizat poate să-și facă publicitate profesională, cu respectarea următoarelor reguli:

- a) prezentarea corectă a experienței profesionale;
- b) informarea asupra serviciilor oferite pentru obținerea numirii ca administrator provizoriu, administrator al insolvenței sau lichidator;
- c) evitarea oricărei mențiuni care să aducă atingere intereselor altor administratori autorizați.

CAPITOLUL IV

Relația administratorului autorizat cu participanții la proces

- 8. Administratorul autorizat trebuie să asigure transparența activității sale în relațiile cu debitorul, creditorii și alți participanți la procesul de insolvență sub rezerva respectării obligației de confidențialitate.
- 9. Administratorul autorizat trebuie să contribuie la crearea unui climat de încredere al debitorului, creditorilor și a altor participanți la procesul de insolvență față de necesitatea și utilitatea procedurilor de insolvență.
- 10. Administratorul autorizat trebuie să acționeze cu buna credință și cu diligența unui adevărat proprietar față de averea debitorului;
- 11. Administratorul autorizat trebuie să întreprindă toate măsurile legale pentru asigurarea integrității masei debitoare, restituirea, revendicarea bunurilor debitorului din posesia terților și valorificarea masei debitoare după principiul transparenței, fără nici o întârziere nejustificată, contra unui preț rezonabil și în interesul major al debitorului și a creditorilor.
- 12. Administratorul trebuie să acționeze în interesul major al debitorului, creditorilor și ale societății și să dea dovadă de obiectivitate și imparțialitate în raport cu persoanele participante la procesul de insolvență.

CAPITOLUL V

Colaborarea cu administratorii autorizați

- 13. Administratorul autorizat trebuie să respecte principiul solidarității, loialității dintre administratorii autorizați, să stimeze experiența, pregătirea profesională și eficacitatea muncii colegilor săi, să lărgescă colaborarea necesară pentru îmbunătățirea calității procedurilor de insolvență.
- 14. Administratorul autorizat va sprijini colegii în exercitarea profesiei. El va răspunde favorabil la cererea de consultanță a acestora și îi va ajuta în situații

dificile, în limita posibilităților sale, în special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.

15. Se interzice Administratorului autorizat orice manifestare de concurență neloială, iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criterii de competență profesională.

16. Se consideră fapte de concurență neloială săvârșite de membrii Uniunii:

a) prezentarea de date și informații incorecte și/sau incomplete cu privire la ei înșiși și/sau la capacitățile lor profesionale și care să fie susceptibile de a induce în eroare terții interesați;

b) plata, direct sau indirect, către o terță parte a unui comision, a unei compensații sau a altui beneficiu cu scopul obținerii unei numiri într-un dosar;

c) primirea, direct sau indirect, din partea unei terțe părți a unui comision, a unei compensații sau a altui beneficiu pentru acordarea de avantaje din poziția conferită prin numirea într-un caz;

d) racolarea clientelei, personal sau prin intermediul altor persoane, prin folosirea unor practici și metode contrare uzanțelor oneste;

e) comunicarea sau răspândirea în public de către un practician în insolvență de afirmații asupra firmei sale sau activității acesteia, menite să inducă în eroare și să îi creeze o situație de favoare în dauna unor concurenți;

f) deturnarea clientelei unui practician în insolvență prin folosirea legăturilor stabilite cu această clientelă în cadrul funcției deținute anterior la acel practician;

g) folosirea fără drept a unei firme, denumiri, embleme sau mărci de natură să producă confuzie cu cele folosite legitim de un alt practician în insolvență sau cu o altă formă asociativă de exercitare a profesiei;

h) producerea în orice mod, punerea în circulație, depozitarea, oferirea spre vânzare sau vânzarea unor servicii sau publicații purtând mențiuni false privind denumirea, firma, emblema ori marca unui practician în insolvență sau alte tipuri de proprietate intelectuală, în scopul de a-i induce în eroare pe ceilalți practicieni în insolvență și pe creditorii săi;

i) orice acțiuni, gesturi, atitudini și alte forme de manifestare ale administratorului autorizat, personal sau prin interpuși, prin care se urmărește

atragerea clientelei și sporirea veniturilor biroului său, în detrimentul altor administratori autorizați, bazate pe comparații sau punerea în evidență a exclusivității propriului birou, personalității administratorului autorizat sau a oricăror alte informații ce pot contribui la crearea concluziei de superioritate a unui birou asupra altuia.

17. Atunci când un administrator autorizat este de părere că un coleg, administrator autorizat, a încălcat o normă deontologică, el trebuie să-l atenționeze asupra acestui lucru.
18. Atunci când între administratori autorizați apare un diferend personal, de natură profesională, aceștia trebuie să încerce mai întâi să-l soluționeze pe cale amiabilă.
19. Înainte de a porni o procedură împotriva unui coleg, administrator autorizat, ce ține de un conflict de interese, administratorul autorizat trebuie să informeze Comisia de autorizare și disciplina pentru a permite să-și dea concursul în vederea soluționării diferendului pe cale amiabilă.
20. Administrator autorizat este obligat să ia atitudine cu toată diligența în pregătirea tinerilor specialiști și să asigure condiții pentru creșterea experienței persoanelor cu care colaborează;
21. În calitate de administrator autorizat îndrumător al unui stagiar poate fi administratorul autorizat, recomandat de Uniune, care întrunește înalte calități morale și profesionale, exercită profesia nu mai puțin de 3 ani și dispune de condiții suficiente pentru a asigura stagiul.

CAPITOLUL VI

Relațiile administratorilor autorizați cu magistrații și avocații

21. Administratorul autorizat va da dovadă de respect față de magistrați și avocați, dar, în același timp, își va exercita atribuțiile în mod conștiincios și fără reticențe.

22. Administratorul autorizat i se interzice să furnizeze cu bună știință magistratului sau avocatului o informație falsă sau de natură să îl inducă pe acesta în eroare.

23. În raportul cu instanțele judecătorești, organele de urmărire penală și autoritățile publice, administratorul autorizat este obligat să manifeste un comportament respectuos și loial, solicitându-le acestora respectul și tratamentul reciproc respectiv.

24. Administratorul autorizat trebuie să atingă un echilibru între responsabilitățile sale față de debitor și creditori și obligațiile sale față de sistemul judiciar, să nu dea acordul la desemnarea în calitate de administrator dacă nu are calificare necesară pe acest caz, să refuze numirea în calitate de administrator în cazul în care are în procedură mai multe cauze de insolvență, situație care poate duce la asigurarea neefectivă a derulării cazului.

CAPITOLUL VII

Relațiile dintre administratorii autorizați și organele de conducere

25. Administratorul autorizat, ales în organele de conducere va acorda o deosebită atenție funcției ocupate și va răspunde tuturor convocărilor dar nu va folosi sub nici un mod această funcție în scopul obținerii unor avantaje sau exclusivități pentru activitatea sa profesională, neprevăzute prin acte normative.

26. În exercitarea funcțiilor de conducere, administratorul autorizat trebuie să se preocupe de organizarea activității personalului, să manifeste inițiativă și spirit de responsabilitate. În luarea deciziilor el trebuie să acorde întotdeauna prioritate intereselor profesiei și ale Uniunii.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

27. Codul deontologic al administratorii autorizați se aprobă de Congresul Uniunii Administratorilor Autorizați. Orice modificare a Codului va fi supusă aprobării Congresului.

28. De la data adoptării de către Congres, Codul deontologic devine normă de conduită obligatorie pentru toți administratorii autorizați din Republica Moldova.

28. Nerespectarea normelor deontologice atrage răspunderea disciplinară a administratorilor autorizați în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 161/18.07.2014 cu privire la administratorii autorizați.

5.3. Izvoare utilizate

- Legea cu privire la administratorii autorizați nr. 161/18.07.2014, *Monitorul Oficial nr. 293-296/605 din 03.10.2014*

- Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012. *Monitorul Oficial nr. 193-197/663 din 14.09.2012.*
- Legea nr. 1086 din 23.06.2003 „Cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale”. *Monitorul Oficial nr. 25-27/107 din 10.02.2006.*
- Legea nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură. *Monitorul Oficial nr.126-127/1001 din 12.09.2002*
- Legea nr.1453 din 08.11.2002 cu privire la notariat. *Monitorul Oficial nr. 154-157/1209 din 21.11.2002.*
- Legea nr.134 din 14.06.2004 cu privire la mediere *Monitorul Oficial nr.188-191/730 din 07.12.2007.*
- Legea nr.113 din 17.06.2010 cu privire la executorii judecătorești. *Monitorul Oficial nr.126-128/406 din 23.07.2010.*
- Codul Deontologic al Avocaților Baroului din Republica Moldova
- Codul deontologic al mediatorului, aprobat Hotărârea Consiliului de Mediere nr.1 din 16 iunie 2008
- Codul deontologic al executorului judecătoresc, aprobat de Congresul executorilor judecătorești
- Lege privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești. *Monitorul Oficial nr.57-58/159 din 20.03.2009.*
- Legea privind aprobarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016. *Monitorul Oficial nr.1-6/6 din 06.01.2012.*
- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. *Monitorul Oficial al României Partea I nr. 466 din 25.06.2014.*
- Legea nr. 85/2006 din 05.04.2006 privind procedura insolvenței. *Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 359 din 21.06. 2010.*
- Ordonanța de urgență nr. 86/2006 din 08/11/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență. *Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 944 din 22/11/2006*
- Codul privind Conduita Etică profesională și disciplină al Uniunii Naționale a Practicienilor în Insolvență din România din 29/09/2007 *Republicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 678 din 06/10/2010.*
- Legea federală privind procedura de insolvență (faliment) din 26.10.2002 nr. 127-FL.

- Statutul Uniunii Organizațiilor de Auto-reglementare a Administratorilor de Arbitraj din Federația Rusă.
- Regulamentul-tip de etică profesională și deontologie ale membrilor Organizației auto-reglementare a administratorilor de arbitraj, care fac parte din componența Uniunii Organizațiilor de auto-reglementare de a Administratorilor de Arbitraj din Federația Rusă.
- Legea germană cu privire la insolabilitate din 5 octombrie 1994.
- Codul Deontologic al avocaților din Uniunea Europeană.
- Legea cu privire la restabilirea solvabilității debitorului sau recunoașterea lui în stare de faliment din 19.01.2013 Ucraina.
- Statului Organizație Obștești "Camera Administratorilor de Arbitraj din Ucraina".
- Codul de Etică a managerilor de arbitraj - membri ai "Camera Administratorilor de Arbitraj din Ucraina".
- Legea federală despre faliment și insolabilitate din 1985 Canada.
- Codul de Etică și Conduită a administratorilor în faliment Canada.
- Codul falimentului (Bankruptcy Cod) din America.
- Legea falimentului din 22.01.2003 din Estonia.
- Legea falimentului și restructurării întreprinderilor № IX-216 din 20 martie 2001. (*Monitorul Oficial al Letoniei, nr. 31-1010*).
- Codului de conduită a administratorilor de faliment din Letonia, aprobat prin ordinul Ministerului Economiei nr. 4-337 din 7 iulie 2009
- Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană, adoptat în Sesiunea Plenară a CCBE din 28 octombrie 1998 și modificat în Sesiunile Plenare din 28 noiembrie 1998 și din 6 decembrie 2002.
- Tratat practic de insolvență. Institutul Național pentru Pregătirea Practicienilor în Insolvență. Editura Hamangiu, 2014.